

Küçük Baykuş

Lene Mayer - Skumanz / Salvatore Sciascia

İbrahim Selmo (Çeviren)

Bir varmış bir yokmuş, çok eski zamanlarda, insanlarla hayvanların aynı dili konuştuğu zamanlarda, rüya dağlarının arkasındaki ormanda küçük bir baykuş yaşarmış.

Küçük baykuş altı kardeşin en küçüğüymüş ve yaşlı ağaçtaki oyuğu en son terkeden o imiş. Anne ve baba baykuş ona nasıl uçulduğunu, fareleri nasıl yakalaması gerektiğini ve güneşe nasıl çıkılması gerektiğini öğretmişler.

Daha sonra ‘Ha cesaret küçük Baykuş! Şimdi dünya’yı tek başına tanımanın zamanı geldi.’ demişler. ‘Ben daha çok küçük değilmiyim?’ diye sormuş küçük baykuş.

Anne ve baba baykuş biraz düşünmüşler ve bir of çektikten sonra ‘Herşeyi yaratan büyük baykuş seni yolculuğunda korur! Ayrıca bilmen gereken önemli birşeyde, yemen gereken hayvanları fazla acı çekmesinler diye çabuk öldürki, ozaman rahatlıkla yiyebileşin. Aydınlıkta sevin! Hatta aydınlık az bile olsa. Uzun mesafeleri uçabilmen içinse, çok deneyerek kanatlarını güçlendirmelisin. Daha fazla birşey söylememize gerek yok.’ demişler. Küçük baykuş, annesini, babasını ve kendilerine ev olan ağacı son bir kere görmek için tekrar etrafına bakmış. Daha sonra küçük baykuş ayrılma zamanı tıslamış, pıslamış ve cıyıklamış ve kanatlarını açıp oradan uzaklaşmış.

Rüya dağlarının arkasındaki orman çok büyükmüş ve orada çok değişik türde hayvanlar yaşıyormuş. Uzun bir süre uçtuktan sonra, ağaçsız bir yerde kayalık bir tepe görmüş ve tepenin yosunla kaplı olan en yüksek yerine konmuş. Orada güneşe gözlerini kamaştırarak bakmış ve içi çok sevinçle dolmuş. Küçük baykuşun biraz aşağısında güneşten ısınmış büyük bir taşın üzerine bir yaban kedisi uzanmış. Burnunun üzerinde alnına doğru dört tane çizgi varmış. O, gözlerini küçük baykuşa doğru çevirdiğinde siyah halkalı kuyruğunda ani bir hareketle oynatmış.

‘Bak hele buraya bir baykuş gelmiş! Sen tam zamanında geldin. Bana herşeyi yaratan büyük kedinin, kedilerin evcilleşmesine nasıl izin verdiğini açıklarmısın’ diye sormuş yabankedisi.

Şaşırın küçük baykuş birdenbire ‘Nasıl nasıl’ diye ötmüş.

Yabankediside ‘Dün akşam çok gezdim, hatta rüya dağlarından aşağıya akan dereye kadar geldim. Orada insanlar tarafından taştan ve ağaçtan yapılmış bir ev gördüm, evin etrafında tavuklar yavrularıyla geziyordu . Fakat ben aç değildim yalnız uzaktan biraz baktımki birde ne göreyim. Evin önünde bir adam oturmuştu, kucağında bir kedi vardı.

Adam kediyi okşuyordu. Kedide tırmalamak ne, hatta mırhyordu. Benim tüylerim diken diken oldu! Nasıl olurda kedi buna izin verir?’ demiş.

Küçük baykuş başını bir aşağı eğmiş, bir yukarı kaldırmış ve ‘ben nerden bileyim?’ diye ötmüş. Yaban kediside şaşkınlığında ayağa kalkmış, kuyruğunu havaya dikmiş ve gözlerindedede yeşil ve sarı renkler meydana gelmiş ve ‘senmi soruyorsun?’

Halbuki baykuşlar akıllıdır. dünyadaki herşeyi bilirler. Sen bilmeyeceksinde kim bilecek’ diye miyavlamış. Şaşırın küçük baykuş ‘Ben bunları bilmiyorum’ demiş. Yabankediside ‘O halde sen neye yarıyorsun, baykuşluğundan utan ve git işine bak’ diye bağırılmış.

Şaşırın küçük baykuş hemencecik kanatlarını açmış ve oradan uzaklaşmış. İleride bir yerde batmakta olan güneşin ışıklarında parıldayan büyük bir ağaç görmüş. Ağacın en alt dallarından birine konmuş ve biraz düşünmeye başlamış. Tam bu sırada ormandaki ağaçların altından büyük bir gürültüyle tavuzkuşu gelmiş ve küçük baykuşun yanına konmuş. Tavuzkuşunun ağırlığından konduğu dal bir aşağı bir yukarı sallanmış ve tavuzkuşu ‘İşte yine başardım, her akşam aynı zahmet! Peki ben niçin iyi koşabildiğim kadar iyi uçamıyorum’ diye kendikendine söylendiği esnada yanındaki küçük baykuşu görmüş ve ‘ bak hele buradada kim oturuyor? Hey ufaklık bu benim uyuma ağacım.’ demiş. Küçük baykuşta ‘Afedersiz’ diye cevap vermiş. Tavuzkuşu güzel tüylerini bir silkelemiş ve ‘sesinden anladığıma göre buraya bir baykuş gelmiş bu tam isabet’ demiş. Tavuzkuşu ağır kuyruğunu düzeltmiş ve sonrada yere doğru sarkıtılmış.

Daha sonrada sorusuna başlamış. ‘Bana uykusuz anlar geçirten bir soruyu sana soracağım: Neden herşeyi yaratan büyük tavuzkuşu bizim için bu kadar az uyku ağacı yaratmış? ‘Ha ne?’ diye yanıtlamış bizim küçük baykuş. ‘İşte görüyorsunki benim çok büyük bir kuyruğum var. Hatta ben onu daire gibi yuvarlakta yapabilirim. Fakat ben uyumak istediğimde bu kuyruğum bana sorun oluyor. Sadece üst taraflarında düzgün dalları bulunan büyük ağaçlar benim uyumama uygun. İşte o ağaçlardan bu ormanda çok az var!’ demiş. Küçük baykuşta ‘İşte senin bu ağacın var ya’ diye fısıldamış. ‘Ben bu şekilde üç dört ağacın daha olmasını isterdim. İşte şimdi beni cevapla! Niçin benim daha rahat uyumama uygun daha fazla ağaç yaratılmamış?’ diye sormuş Tavuzkuşu. Küçük baykuş ‘Ben bunun cevabını bilmiyorum.’ demiş. Tavuzkuşu kafasını neredeyse başındaki mavi tacının küçük baykuşun göğüstüyelerine değecek şekilde eğmiş ve ‘Sendemi bilmiyorsun? Peki neden bilmiyorsun? Halbuki baykuşlar dünyadaki bilinmeyen şeyleride bilirler.’ demiş. Küçük baykuşta ‘ben bu sorunun dünyasorunu olduğunu bilmiyordum’ demiş. Daha sonra tavuzkuşu ‘seni akılsız seni. O halde sen gerçek baykuş değilsin. Kendinden utanda nereye gidersen git’ diye bağırılmış. Küçük baykuşta çok korkmuş ve uçarak oradan ayrılmış.

Küçük baykuş yorulunca kayalıkların yanında dinlenebileceği küçük bir mağara bulmuş ve oranın تنها yerine oturup biraz düşünmeye başlamış. ‘Ben niye utanmalıymışım?’ diye kendi kendine söylenmiş. ‘Neden ben bu dünyanın bilinmeyenlerini bilmeliymişim? Eğer her şeyi yaratan büyük baykuşsa, nasıl olurda yabankedisi herşeyi yaratanın büyük yabankedisi olduğunu, tavuzkuşuda herşeyi yaratanın büyük tavuzkuşu olduğunu söyleyebilir?’

Artık güneş rüyadağlarının arkasında batmıştı. Gökyüzünün batısında akşam yıldızı parlamaya başlamıştı, ağaçları üzerinde görünmeye başlayan ayın ışıkları mağaranın içine kadar aydınlık veriyordu. Ayın ışığı küçük baykuşu çok sevindirmişti.

Küçük baykuş arkasında ‘şimdi uçmanın zamanı geldi! Ne güzel pek soğuk olunan bir gece! Her şeyi yaratan büyük yarasaya şükürler olsun!’ diyen bir ses duydu. Küçük baykuş başını biraz çevirince mağaranın duvarında başaşağı asılı bir şekilde sarkan yarasayı farketmiş. Yarasa ayaklarındaki parmakları

ve tırnaklarıyla mağaranın tavanına düşmeyecek şekilde kendini asmış. Yarasa artık kanatlarını diliyle yağlamak için açmış. Burun deliğinden gelen yağın kokusunu küçük baykuş hiçmi hiç beğenmemişti.

Küçük baykuşta ‘Ay buda çok pis kokuyor.’ diye söylenmiş.

‘Evet çok kokuyorum, bu yüzden sen beni yiyemezsin. Hem sen baykuş degilmisin?’ diye sormuş yarasa. Küçük baykuşta ‘Evet fakat küçük bir bakaşum, belkide gerçek baykuş değilim.’ diye cevap vermiş. Yarasada ‘Haydi be baykuş, baykuştur, baykuşlar dünyadaki her şeyi bilirler.Bak dostum benimde sana bir sorum var.’ demiş.

Yarasa mağaranın girişine doğru gelmiş ve küçük baykuşa doğru dönerek ‘bak görüyormusun dünyadaki herşey bana verilmiş. Ben bağıınca, sesin yankısının gelen tarafındaki yiyeceğimi avlıyorum.Hatta bu şekilde en karanlık gecelerde bile aç kalmıyorum.Yalnız bir şeye üzülüyorum. Çünkü koskocaman bir yılda sadece bir yavrum oluyor. Mesala kelekler ve güvelerin çok çocukları oluyor. Anne kirpiyi arkasında bir sürü yavruları takip ediyor. Tilkilerinse yılda en azından üç yavrusu oluyor. Peki her şeyi yaratan büyük yarasa neden bana yılda sadece bir yavru veriyor?’

Küçük baykuşta ‘bunu bende bilmiyorum’ demiş.

Şaşkınlığından öne ve arkaya doğru sallanan yarasa ‘Sende bilmiyormuşsun. Şimdi sana nasıl inanayım’ demiş. Küçük baykuşta ‘ben gerçekten bilmiyorum’ diye tekrarlamış ve birazda endişelenmiş.

Yarasa üzgün bir şekilde ‘sen bilmezsen kim bilecek? Belkide çok az düşünüyorsun öyle değilmi? Acaba cevabı bulduğun zaman tekrar gelirmisin?’ diye sormuş.

Küçük baykuş sevinçli bir şekilde başıyla evet cevabını vermiş.

Yarasada ‘O halde bu çok iyi’ demiş ve kanatlarını açarak gecenin karanlıklarına dalmış. Onun hızlı ve tiz sesi havada yankılanmış. Onuda mağaradaki diğer yarasalar takip etmiş. Küçük baykuşta onların ay ışığı altında nasıl zikzaklı bir şekilde uçtuklarını biraz seyretmiş.

Bütün bu sorunlarla uğraşan küçük baykuş acıktığının farkına varmış. Geceyi fare avlamakla geçirmiş. Avladığı farelere fazla acı vermemek için çok çabuk öldürmüş. Karnını tıka basa doyurduktan sonrada toprağın altında sesini duyduğu fareye ‘Bak fare bey, bana hangi, herşeye gücü yeten yaratığın bizi yarattığını söyleyebilirmisin?’ demiş. Biraz bekledikten sonra fareden ‘Tabiki herşeyi yaratan büyük fare, yoksa kim olduğunu sanıyorsun.Hem sende bunu biliyorsun. Çünkü sen her şeyi bilensin. Yoksa beni yakalamak için topraktan dışarı çıkmam içinmi bu soruları soruyorsun? Eğer biz farelerden bir azalma varsa bu hep senin gibilerin yüzünden.

Ah siz baykuşların neden ot ile karınlarını doyurmadıklarını bir bilebilseydim.’

Küçük baykuşta ‘ yada neden buğday ve arpa taneleriylede beslenmediğimizi.’ diye devam etmiş. Fareden ‘Hayır, buğday ve arpa taneleri bize ait’ demiş ve bir dahada sesini çıkarmamış.

Küçük baykuşta uçarak oradan ayrılmış ve dinlenmek için kendine yüksek bir tepe aramış. Oradada ‘ Ha ha ha, ben hiçbirşey bilmiyorum, ben gerçekten hiçbirşey bilmiyorum, ben hiçbirşey bilmediğimi tam anlamıyla biliyorum.’

diye söylenmiş. Daha sonra aşağı taraflarda kuyruklu bir hayvanın gölgesini görmüş.

Gölgede ‘sende çok azda olsa bilgi var’ demiş.

Küçük baykuş çevresine bakmış ‘ben öğreneceğim.’ demiş ve uykuya dalmış.

Şafağın kızıl ışıkları yaprakların arasından aşağı doğru süzüldüğü zaman küçük baykuşta uyanmıştı ve ferahlatan güneş ışığı onu sevindirmişti. 'Bugün nelerle karşılaşacağım neler öğreneceğim' diye düşünüyormuş. Kanatlarını açmış ve sabahın erken vaktinde sessiz ve hızlı şekilde ormanın üzerinden Rüya dağlarına doğru yola koyulmuş. Aşağılarda köpüklü suyu olan ve güneşin ışığında parlayan bir dere görmüş. Aşağıya doğru uçtuğu zaman yabankedisinin anlattığı insanlar tarafından yapılmış evi görmüş. Orada küçük kurtçukları yiyen tavuklar dışında, her tarafta sakinlik varmış. Daha aşağıda derenin yanında ise türkü söyleyen bir insan sesi geliyormuş. Sese doğru uçarak yaklaşıncaya, orada kovayla su taşıyan bir kadın görmüş.

Orada üzüm dalına konan küçük baykuş 'senin çok güzel hatta benden güzel sesin var' demiş. Kadında baykuşa bakmış ve 'düşün bir kere eğer bütün yaratıklar aynı özelliğe sahip olsaydı can sıkıcı olmaz mıydı? Mesela senin uçman bir tarafa, sen benden daha iyi görüyorsun ve duyuyorsun.' demiş.

Küçük baykuşta, 'Peki sen neden türkü söylüyorsun? Yoksa karatavuk gibi kendi yem bölgenimi koruyorsun' demiş. Kadında 'ben şimdi işimin bana can sıkıcı olmaması için türkü söylüyorum. Bazende her şeyi yaratan büyük anneyi anmak için türkü söylüyorum.' demiş. 'Peki o nerededir' diye sormuş, küçük baykuş.

Kadında 'O her zaman her yerdedir. Güneş, ay ve yıldızlar onun elbisesi üzerinde birer takı gibidirler...' demiş. Küçük baykuş ise 'Peki, eğer ben bu ırmaktaki balıkların, her şeyi yaratmanın büyük balık olduğunu, söylüyorlar, dersem, ne dersin?

diye sormuş. Kadında 'bu durum büyükanneyi hiç rahatsız etmez. O kainattaki bütün herşeye merhametle bakar.' demiş. Küçük baykuş 'Peki senin onu anman, onu mutlu ediyormu?' diye sormuş. 'Sanırım' diyen kadın 'ben ondan çok şeyler istiyorum. Mesela evimizin tamire ihtiyacı olmamasını, tavuklarımın civciv yapmasını, çocuğumun ve benim sağlıklı olmamı...' diye devam ederken, küçük baykuşta 'Sende yarının işini bugünden kendine dert ediniyorsun.' demiş. 'Herkes aynı şeyi yapıyor. Sen bugün yağmurun yağıp yağmayacağını biliyormusun. Benim bugün çamaşırları kurutmam lazım' diyen kadına, küçük baykuş 'Havada yağmur bulutları yok' sözüyle vedalaşarak derenin üst taraflarına doğru uçmuş.

Günboşu hertarafı aydınlatan güneşin ışığında, fazlasıyla güneşlendiği esnada birazda düşünmeye vakit bulan küçük baykuş, o günün akşamı rüyadağlarının yamacına ulaşana kadar uçmuş. Geceleyin ağaçların yapraklarının arasından altın renginde parlayan yıldız ışığına benzeyen bir ışık görmüş. Işığa doğru uçunca ağaçtan yapılmış küçük bir ev görmüş. Pencerenin camından ve aralığından ormana ulaşan ışık gecekelebeklerini oraya toplamıştı. Bu sihirli ışık küçük baykuşunda pencereye yaklaşmasına sebep olmuştu. Dahada yaklaşan küçük baykuş dayanamayıp pencere aralığının önündeki eşige konmuş. Işığın güzelliğinden dolayı oracıkta bağırarak ve hatta cıyaklıyarak baykuşların aşksarkısını söylemeye başlamış.

Kaba bir ses 'Benim pencereme bir baykuş gelmiş. O halde hoşgeldin baykuş' diye söylenmiş.

Küçük baykuş ışığın etkisinden kurtularak sesin kimden geldiğini öğrenmek için gözlerini kırpmış ve orada yaşlı bir adamı görmüş.

Küçük baykuş yaşlı adama 'Sen burada böyle ne yapıyorsun' demiş. O'da önündeki kitabın beyaz sayfasının üzerinden gecekelebeklerini usulca eliyle kovaladığı esnada 'Ben okuyorum. Günler bana çok kısa geliyor bu yüzden lambanın ışığında okumaya devam ediyorum. Bu çok önemli bir kitap her şeyi yaratan büyükbabayı anlatıyor'

demiş. ‘O nerededir’ diye sormuş küçük baykuş. Yaşlı adamda ‘O her yerededir gökyüzünün benim göremeyeceğim derinliklerinde olduğu kadar aynı zamanda insanların kalbindedir.’ demiş. ‘Senin yarın için ondan isteklerin oluyormu’ diye sormuş küçük baykuş.

Yaşlı adamda ‘Tabiki. Fakat en çok ömrümün geçen zamanlarında yaptığım yanlışlıklar nedeniyle onun beni affetmesini dilerim’ diye cevaplamış.

Küçük baykuş ‘Ben şimdi sana gece kelebeği, her şeyi yaratanın büyük gecekelebeği olduğunu söylüyor dersem, ne yaparsın?’ diye sormuş.

Yaşlı adam merhametli bir şekilde gülümsüyerek ‘tabiki gece kelekleri büyük babayı o şekilde sanırlar. Daha nasıl düşünebilirlerki’ demiş.

Küçük baykuşta ‘Peki dere kenarındaki kadının herşeyi yaratanın büyükanne olduğunu söylüyor dersem. Ne dersin?’ diye sormuş.

Yaşlı adam kaşlarını çatmış ve ‘Ben ona herşeyi yaratan büyükbabayı anlattım. Senin bu sorundan anlıyorumki o kadın daha anlamamış. Fakat günün birinde onunda doğruyu bulacağını ümit ederim.’ demiş. Küçük baykuş ‘Peki o kadın herşeyi yaratanın büyük anne olduğunu söylerse bu durum herşeyi yaratan büyük babayı üzermi’ demiş. Yaşlı adam uzun uzun düşündükten sonra. ‘Ne acayip bir soru. Herşeyi yaratan büyükbaba çok iyidir. Onu üzmez. Fakat onun benim gibi sadık kulunu üzer.’ demiş. Fısıltıyla ‘Böyle şeylere fazla üzülme’ diyen baykuş uçarak oradan ayrılmış.

Ertesi gün küçük baykuş tekrar dere kenarında uçtuğu zaman oradaki kadının bulunduğu yerde bir çocuk görmüş. O kucığında bir kediyle dere kenarında oturmuş, ayaklarını suda çırpıyormuş ve aynı zamanda deredeki balıklara bakıyormuş.

Güneş çocuğu, kediyi, çakıl taşlarını ve oradaki çimenleri aydınlatıyormuş.

Küçük baykuş sessizce oradaki bir ağaçkütüğüne konmuş. Biraz uzakta olmasına rağmen keskin gözleriyle çocuğun kediyi nasıl okşadığını, kedinin buna nasıl sevindiğini, kedinin balıkları nasıl unuttuğunu, ve dalgaların parıltısını seyretmekten büyük mutluluk duymuş.

Acaba çocuk, bu harikulade olan, herşeyi yaratan ve güneşin heryeri aydınlatmasına sebep olana başka bir isimmi söyleyecek? Belkide çocuk, herşeyi yaratana, bir isim bilmiyordur. Çünkü çocuk için bu an önemlidir. Bunu küçük baykuş tam olarak hissetmiş. Mesala yarın ve sonraki günler daha gelmediğinden dolayı çocuk için önemli değildir. Dün ve daha önceki günlerde geçmişte kaldığı için onu ilgilendirmemesi lazım. Küçükbaykuş başını hertarafa çevirdikten sonra, herşeyi yaratan hakkında duyduğu isimleri hatırlamaya çalışmış.

Küçük baykuş. ‘Herşeyi yaratan büyük baykuşa, büyük yabankedisine, büyük tavuzkuşuna, büyük yarasaya, büyük fareye, büyükanneye ve büyükbabaya, aynı zamanda, buna her zamanki ve şimdiki büyük sır’da denilebilir’ diye fısıldamış.

Kedide göz kırparak ‘Neden olmasın’ diye yorgun bir sesle miyavlamış.

Güneş battıktan sonra küçük baykuş ormana geri dönmüş, oradaki faredeliğini arayarak bulmuş ve faredeliğine doğru gidip ‘Hu hu hu bütün yaşayan varlıklar yaşamını yaratandan alıyor. Sizin yediğiniz tahılda bile yaşamgücü var.’

Uçmaya devam ederken yarasayla karşılaşmış ve ‘Bak ne iyi uçuyorsun. Eğer vücudunda birden fazla yavru taşısaydın kanatların çok zorlanırdı’ demiş.

Yarasada ‘doğru diyorsun’ diyerek baykuşa hak vermiş.

Küçük Baykuş, tavuzkuşunun uyku ağacının üzerinden geçerken ‘bak hele şu kibirli beyefendiye. O aslında gıdaklıyan tavuklar gibi kümeste yaşamalıydı. Fakat bakıyorumki kendine tek bir uyku ağacından daha fazlasını istiyor.’ demiş.

Uçmaya devam ederken büyük bir ağaçdalının üzerinde pusudaki Yabankedisini görmüş. Yabankediside, küçükbaykuşu görünce, gözleri parlamış ve ‘Artık herşeyi bilen birisi oldunmu’ dize miyavlamış.

Küçükbaykuşta ‘Daha tam değil, ben henüz küçüğüm ve daha öğrenecek çok şeyim var’ diye neşeli bir şekilde fısıldamış ve ‘ben ayrıca kendisinin okşanmasına izin veren bir kediyide gördüm. Hatta deredeki balıklar bile onu okşanmaktan alıkoymuyordu.’ diye eklemiş. Yaban kediside ‘Olamaz!’ diye çok kızmış. Küçük baykuşta ‘Eğer bütün Yaratıklar aynı olsalardı ve bir olay karşısında aynı şekilde davransalardı, hayat can sıkıcı olmaz mıydı? Senin büyük yabankedisi diye ad verdiğin bu büyük sırrın her yaratığın değişik şekilde davranmasına izin vermesi ne güzel değil mi?’ demiş.

Yaban kedisi sus pus olmuş ve küçük baykuşta uçarak yoluna devam etmiş. Sonunda küçükbaykuş içinde anne ve babasının yaşadığı ağacın bulunduğu vatanına geri dönmüş. Anne ve baba baykuş ‘hoşgeldin’ dedikten sonra ‘Her şeyi yaratan büyük baykuş seni kemale erdirdimi’ diye sormuşlar.

Küçük baykuşta neşeli bir şekilde ‘Evet kemale erdirdi. Artık bundan sonra öğrendiğim bu güzel şeyleri size ve diğer yaratıklara anlatacağım.’ demiş.

Anne baykuş ‘haydi iş başına’ demiş.

Baba baykuşta ‘İnsanların seni pek anlayacağını sanmıyorum. İnsanların çoğu doğru sözü söyleyene inanmazlar’ demiş.

Küçük baykuşta başını havaya kaldırarak. ‘Bende bana inanan birini bulana kadar uçarak gezerim.’ demiş.